

MEIDÄN LAPPEENRANTA!

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma

SISÄLLYS

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN OSALLISUUS- JA VUOROVAIKUTUSOHJELMA OHJAA KAUPUNGIN TOIMINTAA OSALLISUUDEN TOTEUTTAMISESSA	4
OSALLISUUS- JA VUOROVAIKUTUSOHJELMAN VALMISTELU	4
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN OSALLISUUDEN TAVOITTEET	4
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN OSALLISUUDEN PERIAATTEET	5
1. Osallisuus ja vuorovaikutus ovat osa kaikkea kaupungin toimintaa	5
2. Osallisuutta toteutetaan osana kaupungin avointa hallintoa	6
3. Osallisuutta toteutetaan tasavertaisesti	6
4. Osallisuutta vahvistavia toimenpiteitä kehitetään jatkuvasti huomioiden toimintaympäristön muutokset	6
OSALLISUUTTA TOTEUTETAAN TIETO-, SUUNNITTELU-, PÄÄTÖKSENTEKO- JA TOIMINTAOSALLISUUDEN KEINAIN	6
1. Tieto-osallisuus	7
2. Suunnitteluosallisuus	7
3. Päätösosallisuus	7
4. Toimintaosallisuus	7
OSALLISUUDEN JA VUOROVAIKUTUKSEN TOTEUTTAMISTOIMENPITEET LAPPEENRANNASSA	8
TIETO-OSALLISUUS	8
Aktiivinen ja monikanavainen viestintä	8
Aktiivinen tiedonkeruu palveluiden käyttäjiltä suunnittelun ja päätöksenteon tueksi	9
Aloite	9
Asiakaspalvelukeskus Winkki	9
Asukas- ja info-tilaisuudet	9
Avoimet ovet -tapahtumat	10
Avoin data	10
Avoin palautteiden ja aloitteiden etenemisprosessin seuranta	10
Esityslistat, pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	10
Info asukkaiden palautteiden ja aloitteiden huomioimisesta	10
Kokousvideoinnit	10
Osallisuusareena verkossa, jossa on keskitetysti kaikki osallisuusasiat	10
Selkeän yleiskielen käyttö kaikessa toiminnassa	10
Sähköinen palautekanava / paperinen palautekanava	11
Sähköiset osallistumiskanavat	11
Virallinen yhteydenotto	11
SUUNNITTELUOSALLISUUS	11
Alueraadit	11
Asiakasraadit	11
Asukas- ja infotilaisuudet sekä vuorovaikutteiset työpajat	12
Ennakkovaikutusten arvioinnit	12
Kaupungin asiantuntijoiden ja luottamushenkilöiden jalkautumiset	12
Kokemusasiantuntijoiden käyttö; lapset, nuoret, opiskelijat, aikuiset, iäkkäät, toimintarajoitteiset sekä maahanmuuttajat	13
Osallisuutta edistävät kunnalliset hankkeet ja verkostot	13
Osallistuva budjetointi	13
Sähköiset keskustelukanavat asiantuntijoiden kanssa	13
Sähköiset kyselyt / paperiset kyselyt	13
Sähköiset vaikuttamiskanavat	14
Teemakohtaiset raadit / POP UP -raadit	14

PÄÄTÖSOSALLISUUS	14
Aidon kohtaamisen mahdollistaminen eri-ikäisten kaupunkilaisten, kaupungin asiantuntijoiden ja päättäjien välillä.....	14
Aloite.....	15
Kansanäänestys.....	15
Kaupungin vaikuttamistoimielimet	15
Muut yhteistyöfoorumit	16
Kaupungin viralliset toimielimet.....	16
Kaupunginvaltuusto.....	16
Kaupunginhallitus.....	16
Lautakunnat.....	16
Lausunto.....	17
Muutoksenhaku.....	17
Sähköiset kyselyt / paperiset kyselyt.....	17
Äänestäminen.....	17
TOIMINTAOSALLISUUS	17
Asukastoiminta asukas- ja kyläyhdistyksissä.....	18
Asukkaiden omaehtoisen toiminnan tukeminen.....	18
Pop up -toiminta.....	18
Talkootoiminta.....	18
Tapahtumakumppanuudet	19
Yhteisölliset tapahtumat.....	19
Vapaaehtoistoiminta.....	19
OSALLISUUDEN ORGANISOINTI LAPPEENRANNAN KAUPUNKIORGANISAATIOSSA	20
Lappeenrantalaisten oikeudet osallistumiseen ja vaikuttamiseen on lailla määritelty.....	20

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN OSALLISUUS- JA VUOROVAIKUTUSOHJELMA OHJAA KAUPUNGIN TOIMINTAA OSALLISUUDEN TOTEUTTAMISESSA

Lappeenrannan kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutus ohjelma kokoaa yhteen kaupungin yleiset osallisuuden periaatteet ja käytännöt. Samalla se linjaa uusien osallistumis-, vuorovaikutus- ja vaikuttamiskeinojen kehittämistä ja käyttöönottoa. Ohjelmassa esitellään jo käytössä olevat sekä kehittämisen alla olevat kaupungin osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuudet, miten asukkaat voivat osallistua ja vaikuttaa kaupungin asioiden ja palveluiden valmisteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon.

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelmaa päivitetään kaupungin toimesta koko ajan – se on joustavaa ja ajassa elävää toimintaa, jota jatkossakin kehitetään yhteistyössä asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Ohjelma tarkastetaan ja hyväksytään vuosittain.

Lappeenrannan kaupunki on toteuttanut *Asukkaiden Lappeenranta* -toimintaa jo vuodesta 2006. Asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen eri asioihin eri tavoin on ollut käytössä kaupungin kaikilla toimialoilla jo pitkään ja sitä on toteutettu laajasti. Lappeenranta haluaa edelleen olla Suomen kuntakentällä yksi johtavista kaupungeista osallisuuden, vuorovaikutuksen ja vaikuttamisen toteuttamisessa ja sen edelleen kehittämisessä.

Asukkaille osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma on lupaus siitä, että asukkaat ja palveluiden käyttäjät voivat osallistua ja vaikuttaa asioiden, päätösten ja palveluiden valmisteluun ja kaupungin toimintaan. Viranhaltijoille ja päättäjille osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma toimii toimintaa ohjaavana työkaluna.

Lappeenrannan kaupunki haluaa ennakkoluulottomasti laajentaa asukkaiden osallistumismahdollisuuksia.

OSALLISUUS- JA VUOROVAIKUTUSOHJELMAN VALMISTELU

Lappeenrannan kaupunki kutsui asukkaat mukaan osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman valmisteluun. Asukkaiden laaja osallistuminen on tärkeää, jotta voidaan kehittää nykyisiä käytäntöjä aiempaa vahvemmin asukkaiden näkökulmasta ja samalla löytää uusia, luontevia tapoja, jotka asukkaat ottaisivat omakseen ja joiden ansiosta asukkaat osallistuisivat nykyistä aktiivisemmin Lappeenrannan kehittämiseen.

Ohjelman laadintaan osallistui asukkaita kaikista ikäryhmistä, kaupungin viranhaltijajohtoa, toimialojen edustajia sekä päättäjiä. Viranhaltijajohtolle ja toimialojen toimenpaneville viranhaltijoille, asukkaille, nuorille ja päättäjille järjestettiin työpajoja ohjelman valmisteluun liittyen. Työpajoista vastasi Valmentures Oy. Työpajojen lisäksi osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman laadintaan pystyi osallistumaan sähköisen kyselyn välityksellä. Kysely toteutettiin Innoduel-digityökalulla, joka mahdollisti yhteisöllisen osallistumisen ja yhteiskehittämisen. Vastauksia sähköisen kyselyn kautta saatiin lähes 400. Sekä työpajoista että sähköisen kyselyn kautta tulleet kaikki vastaukset on huomioitu ohjelman valmistelussa.

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN OSALLISUUDEN TAVOITTEET

Osallisuus - ja vuorovaikutusohjelman tavoitteena on edistää kaupungin ja asukkaiden sekä kaupungin ja sen sidosryhmien välistä vuorovaikutusta. Se perustuu Lappeenranta 2033 -strategiaan, jonka läpi-leikkaavia elementtejä osallisuus ja vuorovaikutus ovat.

Edistämällä osallisuutta ja vuorovaikutusta edistetään kaupungin strategisia tavoitteita: asukkaiden hyvinvointia ja kaupungin elinvoimaisuutta. Osallistuminen, yhteenkuuluvaisuuden ja vaikuttamisen kokemus auttavat kiinnittymään ihmisiin ja paikkoihin, sekä vahvistavat kykyä kohdata ympäristö- ja ilmastohaasteita, maailman muutoksia ja niiden vaikutuksia Etelä-Karjalaan ja Lappeenrantaan.

Keskeistä on saada asukkaat ja muut toimijat aktiivisesti osallistumaan ja kokemaan itsensä osaksi kaupunkia ja sen toimintaa. Osallistumisen näkökulmasta yhteisöllisyyden vahvistuminen on merkittävä kehityssuunta. Lisäämällä osallistumisen mahdollisuuksia vahvistetaan asukkaiden halua ja mahdollisuuksia vaikuttaa yhteisiin asioihin.

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman tavoitteena on erityisesti:

- Saada asukkaat, yritykset ja yhteisöt yhdessä osallistumaan *Meidän Lappeenrannan* kehittämiseen
- Edistää asukkaiden omatoimista tekemistä ja yhteisöllisyyttä
- Kasvattaa asukkaiden luottamusta kaupungin päätöksentekoon

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN OSALLISUUDEN PERIAATTEET

Lappeenranta haluaa olla asukkailleen ja kaupungin palveluiden käyttäjille ja yhteisöille hyvän elin- ja toimintaympäristön luoja sekä luotettava kumppani. Luottamuksen edellytyksiä ovat avoimuus ja julkisuus sekä uskottavuus. Luottamusta vahvistavat asukkaiden ja muiden toimijoiden aktiivisuus, osallistuminen ja sitoutuminen, palvelujen laatu ja saatavuus.

Lappeenrannan kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman yksi keskeinen teema on asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden toimijoiden osallistumisen edistäminen.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee teoksessaan *Mitä osallisuus on?* osallisuuden liittymisenä, suhteissa olemisena, kuulumisena ja yhteisyytenä. Osallisuus on yhteensopivuutta ja mukaan ottamista.

Mitä osallisuus on?
Se on osallistumista ja siihen liittyen vaikuttamista ja demokratiaa.

Se on myös kaiken edellä mainitun järjestämistä ja johtamista. Määritelmä kuvaa hyvin osallisuutta sellaisena, kuin se ymmärretään kaupungin toiminnassa – sen pohjalle on ollut hyvä rakentaa osallisuusohjelman neljä periaatetta.

1. Osallisuus ja vuorovaikutus ovat osa kaikkea kaupungin toimintaa

Lappeenrannan kaupungin asukkaiden ja muiden toimijoiden osallisuus on osa kaupungin päätöksen tekoa ja palveluiden suunnittelua. Asukkaita ja alueen toimijoita kuunnellaan asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa ja palveluita kehitetään vahvassa vuorovaikutuksessa asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Kaupungin toimintatapoja kehitetään siihen suuntaan, että osallisuus on keskeinen osa toimintaprosesseja.

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma vahvistaa asukkaiden ja paikallisten eri toimijoiden luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiin ja sitä kautta kaupungin toimintaan.

2. Osallisuutta toteutetaan osana kaupungin avointa hallintoa

Lappeenrannan kaupunki luo avoimen hallinnon organisaatiokulttuurin, jossa on riittävä osaaminen ja voimavarat avoimeen valmisteluun sähköisin ja perinteisin menetelmin. Kaupungin hallinnon toiminnan ja tiedon avaamisella varmistetaan asukkaiden mahdollisuus osallistua kaupungin kehittämiseen.

Lappeenrannan kaupungin valmisteltavista asioista kerrotaan jo alkuvaiheessa niin, että ratkaisuun on aidosti mahdollista vaikuttaa, tiedot ovat helposti löydettävissä ja hyödynnettävissä.

Kaupunki informoi selkeästi etukäteen kuulemisen ja osallistumisen vaiheet, tavoitteet ja rajoitteet. Tarjottava tieto on oikeaa ja ajantasaista.

3. Osallisuutta toteutetaan tasavertaisesti

Osallistuminen ja vaikuttaminen ovat tärkeitä sekä yhteiskunnan, palvelujärjestelmän että yksilöiden tasolla. Osallisuus ja avoin hallinto lisäävät päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja vahvistavat palveluita. Osallistumista edistämällä vähennetään myös eriarvoisuutta.

Osallisuutta toteutetaan siten, että kaikkien asukasryhmien ja muiden toimijoiden kuten yritysten ja yhteisöjen on mahdollista osallistua siihen tasavertaisesti. Suurella osalla Lappeenrannan kaupungin päätöksistä on vaikutuksia yrityksiin ja yhteisöihin ja niiden toimintaedellytyksiin ja sen vuoksi myös niiden osallistuminen on ensiarvoisen tärkeää.

Erytystä huomiota kiinnitetään monikanavaisuuteen ja erityisryhmien tavoittamiseen. Sähköinen osallistuminen luo tasa-arvoa joka puolelle kaupunkia, mutta edelleen tarvitaan myös kasvokkain tapahtuvaa kohtaamista. Monikanavaisuus mahdollistaa laajan asukkaiden ja eri yhteisöjen osallistumisen.

4. Osallisuutta vahvistavia toimenpiteitä kehitetään jatkuvasti huomioiden toimintaympäristön muutokset

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman toimenpiteiden kautta asukkaat ja eri toimijat saavat tilaisuuden ja keinon kertoa mielipiteistään kaupungin asiantuntijoille ja päättäjille. Asiantuntijat ja päättäjät taas saavat suoraa tietoa asukkailta ja eri toimijoilta, mikä auttaa kehittämisessä, valmistelussa ja päätöksenteossa sekä helpottaa asioiden sujuvaa etenemistä suunnittelusta päätöksentekoon ja aina toteutukseen asti.

Osallisuus on vuorovaikutteista ja hyödyttää kaikkia osapuolia.

Osallisuutta edistävät toimenpiteet eivät ole vakio, vaan niitä kehitetään jatkuvasti huomioiden toimintaympäristön muutokset. Uusia toimintatapoja otetaan käyttöön ketterästi huomioiden mm. asukkailta tulleet toiveet ja ehdotukset. Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelmassa on listattu sekä olemassa olevia menettelytapoja että uusia tulevaisuudessa käyttöön otettavia menettelytapoja.

OSALLISUUTTA TOTEUTETAAN TIETO-, SUUNNITTELU-, PÄÄTÖKSENTEKO- JA TOIMINTAOSALLISUUDEN KEINAIN

Lappeenrannan kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusohjelmassa on jaettu osallisuuden toimenpiteet sisäasianministeriön osallisuusohjelmassa esitettyyn neljään osallisuuden muotoon, joita ovat tieto-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja toimintaosallisuus. Jaolla halutaan helpottaa erilaisten osallisuusmuotojen ymmärtämistä sekä varmistaa asukkaalle mahdollisuus toteuttaa aktiivista kansalaisuutta.

1. Tieto-osallisuus

Mistä ja miten saan tietoa ja miten tuotan tietoa? Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. Se edustaa osallisuuden helposti toteutettavia muotoja, kuten mm. kunnan tiedottaminen, kuntalaisten kuuleminen, kyselyihin vastaaminen ja palvelusitoumukset.

2. Suunnitteluosallisuus

Miten voin osallistua itseäni koskevan toiminnan ja palvelujen suunnitteluun? Suunnitteluosallisuus on tieto-osallisuutta syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kaupunkifoorumit.

3. Päätösosallisuus

Miten voin osallistua itseäni koskevan päätöksenteon valmisteluun? Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai omaa asuinalueita koskeviin päätöksiin. Käyttäjädemokratia on päätösosallisuutta silloin, kun palvelun käyttäjille on delegoitu päätösvaltaa.

4. Toimintaosallisuus

Miten voin osallistua toimintaan ja tehdä jotain oman yhteisöni hyväksi? Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa elinympäristössään tai palveluja toimintayksiköissä esimerkiksi talkoovoimin toteutettavaa ympäristön kunnostusta.

Lähde: Valtioneuvoston selonteko 2002, Korhonen & Tiala 2002

Lappeenranta toimii aktiivisesti asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa kaikissa näissä osallistumisen muodoissa. Myös jatkuva ennakkoinnin ja arvioinnin näkökulmien huomioiminen toiminnassa lisää asukkaiden ja eri toimijoiden luottamusta ja halua yhteistyöhön.

Lappeenrannan kaupungin eri toimialat toteuttavat ja seuraavat osallisuutta ja vuorovaikutuksen toteutumista toiminnassaan yhteisten periaatteiden ja kaupungin strategian mukaan sekä tämän osallistumis- ja vuorovaikutusohjelman mukaisesti.

Kaupungin eri toimialat tekevät omat suunnitelmansa, miten omassa toimenpiteissään toteuttavat tätä osallisuus- ja vuorovaikutusohjelmaa, huomioiden eri kohderyhmät.

Kaupunki muodostaa selkeät edustukselliset rakenteet, luovan osallistumisen mahdollisuuksia sekä tarjoaa ajankohtaista tietoa monimuotoisesti.

OSALLISUUDEN JA VUOROVAIKUTUKSEN TOTEUTTAMISTOIMENPITEET LAPPEENRANNASSA

TIETO-OSALLISUUS	SUUNNITTELU-OSALLISUUS	PÄÄTÖSOSALLISUUS	TOIMINTAOSALLISUUS
Aktiivinen ja monikanavainen viestintä	Alueraatiin osallistuminen	★ UUTTA! Aidon kohtaamisen mahdollistaminen eri-ikäisten kaupunkilaisten, kaupungin asiantuntijoiden ja päättäjien välillä	Asukastoiminta asukasyhdistyksissä
Aktiivinen tiedonkeruu palveluiden käyttäjiltä suunnittelun ja päätöksenteon tueksi	Asiakasraadit; museo, kirjasto, teatteri	Aloite	Omaehtoisen toiminnan tukeminen
Aloite	Asukas- ja infotilaisuudet sekä vuorovaikutteiset työpajat	Kansanäänestys	POP-Up toiminta
Asiakaspalvelukeskus Winkki	Ennakkovaikutusten arviointi	Kaupungin vaikuttamistoimielimet: asukas- ja alueneuvosto, nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto	Talkootoiminta
Asukas- ja infotilaisuudet	★ UUTTA! Kaupungin asiantuntijoiden ja luottamushenkilöiden jalkautumiset	Kaupungin viralliset toimielimet: hallitus, valtuusto, lautakunnat	Tapahtumakumppanuudet
Avoimet ovet -tilaisuudet	★ UUTTA! Kokemusasiantuntijoiden käyttö; lapset, nuoret, opiskelijat, aikuiset, iäkkäät, toimintarajoitteiset sekä maahanmuuttajat	Lausunto	Yhteisölliset tapahtumat
★ UUTTA! Avoin data	Osallisuutta edistävät kunnalliset hankkeet	Muutoksenhaku	Vapaaehtoistoiminta
★ UUTTA! Avoin palautteiden ja aloitteiden etenemisprosessin seuranta	★ UUTTA! Osallistuva budjetointi	Muut yhteistyöfooromit	
Esityslistat, pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset verkossa	★ UUTTA! Sähköiset keskustelukanavat asiantuntijoiden kanssa	Sähköiset- /paperiset kyselyt eri kanavissa	
Info aloitteiden huomioinnista suunnittelussa ja päätöksenteossa	Sähköiset- /paperiset kyselyt eri kanavissa	Äänestäminen kuntavaaleissa neljän vuoden välein	
Kokousvideoinnit	Sähköiset osallistumiskanavat		
★ UUTTA! Osallisuusareena, verkossa oleva tietopankki osallisuudesta, osallistumismahdollisuuksista	Teemakohtaiset- / POP-Up raadit		
Selkeän yleiskielen käyttö kaikessa toiminnassa			
Sähköinen palautekanava /paperinen palautekanava			
Sähköiset osallistumiskanavat			
Virallinen yhteydenotto			

TIETO-OSALLISUUS – MISTÄ JA MITEN SAAN TIETOA JA MITEN TUOTAN TIETOA?

Osallistuminen ja vaikuttaminen kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon edellyttää, että toimijoilla on käytössään riittävästi ajantasaista ja ymmärrettävää tietoa.

Aktiivinen ja monikanavainen viestintä

Kaupungin toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti kaupunginhallituksen viestintäohjeen mukaisesti. Tiedottamisella annetaan riittävästi tietoja kaupungin järjestämistä palveluista, taloudesta, päätöksenteosta sekä osallistumisen ja vaikuttamisen keinoista.

Laaja-alaiseen ja monikanavaiseen tiedottamiseen käytetään kaikkia käytössä olevia kanavia kaupungin tiedotteista, verkkosivuista, some-kanavista sekä asukaslehdessä lähtien. Paikalliset tiedotusvälineet ovat keskeinen tiedonvälityskanava ja sitä palvelee aktiivisesti. Kaupungilla on myös kuntatalain edellyttämät viestinnän keinot käytössään (ilmoitustaulu, kuulutukset). Kaupungin luottamuselinten esityslistat ja pöytäkirjat löytyvät verkkosivuilta ja kokouksista lähetetään päätöstiedotteet medialle ja verkostolle.

- **Ajankohtaiset:** kaupungin nettisivuilla lappeenranta.fi
- **Asukaslehdet:** lappeenranta.fi
- **Kulutukset:** lappeenranta.fi
- **Tiedotteet:** lappeenranta.fi
- **Facebook:** facebook.com/lappeenranta/
- **Instagram:** [lappeenranta](https://instagram.com/lappeenranta)
- **Twitter:** [LappeenrantaFi](https://twitter.com/LappeenrantaFi)

Aktiivinen tiedonkeruu palveluiden käyttäjiltä suunnittelun ja päätöksenteon tueksi

Kaupunki järjestää sähköisiä sekä myös paperisia kyselyitä kartoittaakseen asukkaiden mielipiteitä suunnittelun aikana ja ennen päätöksentekoa. Niistä tiedotetaan ja ne ovat esillä kaupungin verkkosivuilla.

Aloite

Kuntalain mukaan kunnan asukkaalla sekä alueella toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevista asioista. Kirjallisen aloitteen voi tehdä sähköisen aloitesivuston kautta kuntalaisaloite.fi tai toimittamalla kirjallisen aloitteen kaupungin kirjaamoon.

Kaikki viralliset aloitteet kirjataan diaariin, jonka jälkeen ne lähetetään valmisteltavaksi toimialoille. Kuntalaki velvoittaa kaupunkia ilmoittamaan aloitteen tekijälle toimenpiteet, joita aloitteen johdosta on tehty. Kunta-aloitetta ei voi tehdä nimettömänä.

Asiakaspalvelukeskus Winkki

Asiakaspalvelukeskus Winkki palvelee kaupunkilaisia, vierailijoita, kaupungin sidosryhmiä sekä kaupungin omia toimialoja Lappeenrannan kaupungin palveluihin liittyvissä kysymyksissä. Palvelu tapahtuu kasvokkain, sähköpostitse, puhelimitse ja Chat-palvelun kautta.

Winkissä on saatavana keskitetysti kaikkien toimialojen lomakkeita ja ohjeita. Asiakaspäätteet ovat käytävissä kaupungin nettiasiointiin, johon saa tarvittaessa opastusta palveluneuvojilta.

Asukas- ja info-tilaisuudet

Kaupunki ja sen toimijat järjestävät asukkaille ja eri toimijoille avoimia tilaisuuksia. Julkiset keskustelutilaisuudet tarjoavat asukkaille tilaisuuden kertoa mielipiteistään asiantuntijoille ja päättäjille, jotka vastaavasti saavat suoraa tietoa asukkailta. Avoin tiedon kulku on hyvää hallintoa ja hyvää demokratiaa. Onnistunut keskustelutilaisuus tuo esille sekä kansalaisten, että päättäjien ajatuksia ja synnyttää vuoropuhelua.

Avoimet ovet -tapahtumat

Lappeenrannan kaupunki esittelee palvelujaan ja tilojaan Avoimien ovien -tapahtumissa. Koko kaupungin Avoimet ovet -tapahtuma järjestetään vuosittain elokuun loppupuolella. Tapahtumassa kävijät pääsevät tutustumaan kaupungin palveluihin ja toimintaan kaupungintalolla ja muissa kaupungin toimipisteissä. Kaupungintalolla järjestetään tutustumiskierroksia ja luentoja. Lisäksi on mahdollista tutustua eri toimijoihin, jotka ovat esillä kaupungintalolla omilla esittelypisteillään.

lapeenrantaevents.fi/fi/Meilla-tapahtuu/Avoimet-ovet

UUTTA! Avoin data

Kaupungin julkinen data kuuluu kaupunkilaisille. Avoin data tarkoittaa käytännössä julkishallinnon tarjoamaa dataa, joka koetaan yleishyödyllisenä. Kaupunki avaa julkisia tietoaaineistojaan avoimena datana kaikkien vapaasti ja maksutta hyödynnettäväksi koneluettavassa muodossa.

Näin niin kaupunkilaiset, opiskelijat kuin yrityksetkin voivat hyödyntää haluamallaan tavalla samoja tietoaaineistoja kuin kaupunki itse. Tietoa voi käyttää esimerkiksi tutkimus- ja kehitystoiminnassa, liiketoiminnassa tai yleisen ymmärryksen lisäämisessä.

UUTTA! Avoin palautteiden ja aloitteiden etenemisprosessin seuranta

Annettujen palautteiden ja lähetettyjen aloitteiden käsittelyn sähköinen seuranta on mahdollistettu. Palautteen antajalle ja aloitteen tekijälle lähtee tieto siitä, että hänen antamansa palaute tai aloite on käsiteltyssä sekä siitä miten palautteeseen tai aloitteeseen on vastattu.

Esityslistat, pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

Kaupungin kaikkien luottamustoimielinten esityslistat ja pöytäkirjat löytyvät kaupungin verkkosivuilta. Samoin kaupungin viranhaltijapäätökset ovat julkisia ja ne löytyvät kaupungin verkkosivuilta.

Info asukkaiden palautteiden ja aloitteiden huomioimisesta

Palautteen antajalle ja aloitteen tekijälle vahvistetaan, miten hänen antamansa palaute tai aloite on otettu huomioon asioiden suunnittelussa ja päätöksenteossa. Jos palautetta tai aloitetta ei ole voitu ottaa huomioon, niin perustellaan huomioimatta jättäminen.

Kokousvideoinnit

Lappeenrannan kaupunginvaltuuston kokoukset videoidaan ja ne ovat nähtävillä kaupungin verkkosivustolla. Striimauspalvelua voidaan käyttää myös muiden tilaisuuksien sähköiseen välittämiseen.

UUTTA! Osallisuusareena verkossa, jossa on keskitetysti kaikki osallisuusasiat

Osallisuuden toteutumisessa on keskeistä, että asukkaat ja eri toimijat ovat tietoisia asioista, joihin he voivat vaikuttaa ja osallistua. Tiedon on tärkeää olla selkeästi kerrottu ja helposti löydettävissä. Sähköisen osallisuusareenan kautta asukkailla ja eri toimijoilla on mahdollista nähdä helposti ja nopeasti asiat, joihin heillä on mahdollista siinä hetkessä vaikuttaa ja osallistua.

Selkeän yleiskielen käyttö kaikessa toiminnassa

Kaikessa toiminnassa käytetään selkeää yleiskieltä, joka on kaikille ymmärrettävää ja kaikkien saavutettavissa. Tavoitteena on, että käytetty suomen kieli on selkeää, ymmärrettävää yleiskieltä, mikä ei sisällä erikoista sanastoa tai vaikeaselkoisia rakenteita.

Sähköinen palautekanava / paperinen palautekanava

Kaupungin sähköisen palautekanavan kautta epalvelu.lappeenranta.fi/eFeedback asukas voi antaa palautetta kaupungin palveluista, toiminnasta ja päätöksenteosta. Palautteen voi toimittaa myös paperisena kaupungin kirjaamoon tai asiakaspalvelukeskukseen.

Sähköiset osallistumiskanavat

Kaupungilla on käytössään useita erilaisia sähköisiä vaikuttamiskanavia, joiden avulla se kartoittaa asukkaiden mielipiteitä.

Näitä ovat muun muassa:

- kuntalaisaloite.fi
- otakantaa.fi
- nuortenideat.fi

Virallinen yhteydenotto

Kaupungin asukas voi tehdä kaupungin hallinnolle virallisen yhteydenoton. Se tehdään kirjallisesti joko sähköisesti sähköpostiosoitteeseen kirjaamo@lappeenranta.fi tai toimittamalla yhteydenotto kaupungin kirjaamoon. Virallista yhteydenottoa ei voi tehdä nimettömänä.

SUUNNITTELUOSALLISUUS – MITEN VOIN OSALLISTUA ITSEÄNI KOSKEVAN TOIMINNAN JA PALVELUJEN SUUNNITTELUUN?

Osallistuminen ja vaikuttaminen kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon edellyttää, että kaupunki tarjoaa ja käyttää riittävästi erilaisia ja monipuolisia tapoja, joilla voi osallistua kaupungin toiminnan ja palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Alueraadit

Alueraadin tehtävänä on koota tietyn alueen asukkaiden, asukasyhdistysten ja eri toimijoiden äänet, ajatukset sekä ideat yhteen ja viedä niitä eteenpäin yhdellä laajalla rintamalla.

Alueraadeissa päivitetään alueiden kärkitavoitteita, tehdään useita parannus- ja kehittämissesityksiä ja toteutetaan yhteistyössä kaupungin kanssa erilaisia asumiseen, liikennejärjestelyihin ja palveluihin liittyviä hankkeita. Raatien toiminta on todettu kaupungin taholta varsin tarpeelliseksi ja tulokselliseksi.

Alueraatien kokoonpanoissa ovat mukana alueen aktiiviset asukkaat, asukasyhdistykset, järjestöt ja yritykset kunkin alueen toiveiden ja luonteen mukaisesti. Raatien toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Uudet jäsenet ovat tervetulleita. Alueraadit kokoontuvat vähintään kerran vuodessa.

Asiakasraadit

Asiakasraadin tarkoituksena on tuottaa tietoa, mielipiteitä ja kokemuksia, joita käytetään suunnittelun, kehittämistyön ja palveluiden parantamisen tueksi. Raatia voidaan käyttää asiakaspalautteen keräämiseen, mutta myös uusien ideoiden synnyttämiseen tai testaamiseen.

Raadin hyötynä on se, että siellä nousee esiin sellaisia asioita, joita ei arjen asiakastilanteissa saada tietää. Asiakasraati on asiakkaiden ja työntekijöiden yhteinen suunnittelu- ja kehittämisryhmä.

Lappeenrannan kaupungilla on jo useita asiakasraateja, joissa asukkaat pääsevät mukaan suunnittelemaan ja kehittämään toimintaa. Kirjastolla, teatterilla ja nuorisotoimella sekä museoilla on jo omat asiakasraatinsa.

Asukas- ja infotilaisuudet sekä vuorovaikuttiset työpajat

Kaupunki ja sen toimijat järjestävät asukkaille ja eri toimijoille avoimia tilaisuuksia. Julkiset keskustelutilaisuudet tarjoavat asukkaille tilaisuuden kertoa mielipiteistään asiantuntijoille ja päättäjille. Asiantuntijat ja päättäjät taas saavat suoraa tietoa asukkailta.

Työpajoissa asiantuntijat ja päättäjät yhdessä asukkaiden kanssa työstävät ajankohtaisia asioita yhteisymmärryksessä. Hyvänä esimerkkinä vuorovaikutteisista työpajoista voidaan mainita kaupunkisuunnittelun työpajat, joihin kaupunkisuunnittelijat menevät niin sanotuin tyhjin kartoin, eli kohdetta aloitetaan suunnittelemaan vasta sen jälkeen, kun ensin on kysytty asukkaiden mielipidettä kulloiseenkin asiaan.

Avoin tiedon kulku on hyvää hallintoa ja hyvää demokratiaa. Onnistunut keskustelutilaisuus tuo esille sekä kansalaisten että päättäjien ajatuksia ja synnyttää vuoropuhelua.

Ennakkovaikutusten arvioinnit

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Erilaisten vaihtoehtojen käsittely ja vaikutusten jäsentäminen auttaa hahmottamaan tulevaa. Arviointi on lakisääteistä. Monissa laeissa edellytetään vaikutusten ennakoarviointia.

Lappeenrannan kaupunki käyttää ennakkovaikutusten arviointia mm. lapsia ja nuoria koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä, yrityksiin liittyvissä asioissa sekä ympäristöön liittyvissä asioissa. Lappeenrannassa ennakkovaikutusten arviointia on toteutettu jo vuodesta 2012.

UUTTA!

Kaupungin asiantuntijoiden ja luottamushenkilöiden jalkautumiset

Lappeenranta haluaa tuoda asioiden valmistelun ja päätöksenteon avoimeksi ja lähelle asukasta. Lappeenranta jalkautuu asiantuntijoidensa ja päättäjiensä voimin säännöllisin ajoin asukkaiden keskuuteen. Jalkautumiset liittyvät yleensä johonkin konkreettiseen kohteeseen, asiaan tai alueeseen. Näissä tilaisuuksissa asukkaat pääsevät suoraan vuoropuheluun asiantuntijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Hyvä esimerkki toiminnasta on viranhaltijoiden ja asukkaiden yhteiset kävelyt valmistelun alla olevissa kohteissa.

★ UUTTA!

Kokemusasiantuntijoiden käyttö; lapset, nuoret, opiskelijat, aikuiset, iäkkäät, toimintarajoitteiset sekä maahanmuuttajat

Kokemusosaamisella tarkoitetaan kokemuksen tuomaa ymmärrystä ja tietoa. Kokemustieto antaa ammatillisen ja tieteellisen tiedon rinnalle kokemuspohjaisen näkökulman.

Lappeenrannan kaupunki haluaa hyödyntää asukkaiden, niin lasten, nuorten, opiskelijoiden, aikuisten, iäkkäiden, toimintarajoitteisten kuin maahanmuuttajienkin kokemusta Lappeenrannasta. Kokemusasiantuntijoita voidaan käyttää asuinalueiden kehittämiseen sekä omien palveluidensa mutta myös laajemmin alueensa palveluiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Osallisuutta edistävät kunnalliset hankkeet ja verkostot

Kaupunki on aktiivisesti mukana erilaisissa osallisuutta edistävissä hankkeissa ja verkostoissa sekä hyödyntää niistä saatua tietoa omassa toiminnassaan.

Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi on demokraattinen uusi toimintatapa, jossa eri ryhmät esimerkiksi asukkaat, järjestöt ja yritykset käyvät vuoropuhelua taloudellisten resurssien kohdentamisesta löytääkseen yhteisen näkemyksen niiden käytölle.

Lappeenrannan kaupunki toteuttaa osallistuvaa budjetointia tapauskohtaisesti toimialojen toteuttamisessa kehittämistoimenpiteissä. Käytännössä osallistuva budjetointi tarkoittaa sitä, että asukkaat ja muut toimijat pääsevät mukaan suunnittelemaan erikseen määriteltyjä kohteita ja niihin varattujen taloudellisten resurssien kohdentamista. Kohteet ovat ensisijaisesti sellaisia, mitkä asukkaat kokevat läheisiksi itselleen. Esimerkiksi Ylämaan leikkikentän sekä Pontuksen koulun suunnittelussa asukkaat saivat vaikuttaa hankittavien välineiden ja toimenpiteiden kautta kohteen suunnitteluun ja toteutukseen. Samoin osallistuva budjetointi on jo käytössä kaikilla Lappeenrannan nuorisotiloilla. Nuoret pääsevät vaikuttamaan, mitä tiloilla tehdään tai mitä sinne hankitaan.

★ UUTTA! **Sähköiset keskustelukanavat asiantuntijoiden kanssa**

Nykyiset digitaaliset välineet mahdollistavat erilaisia keskustelutoimintoja, joissa voi olla läsnä keskustelemassa useita henkilöitä. Sähköiset keskustelukanavat ovat käyttöönotettavissa tapaus/aihekohtaisesti ja ne voivat esim. palvella tiedonhankintaa käyttäjiltä tai jonkun asian yksityiskohtaista esittelyä.

Sähköiset kyselyt / paperiset kyselyt

Kaupunki järjestää sähköisiä sekä myös paperisia kyselyitä kartoittaakseen asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa. Niistä tiedotetaan ja ne ovat esillä kaupungin verkkosivuilla.

Sähköiset vaikuttamiskanavat

Kaupungilla on käytössään useita erilaisia sähköisiä vaikuttamiskanavia, joiden avulla se kartoittaa asukkaiden mielipiteitä tai antaa työkaluja osallistumiseen ja vaikuttamiseen.

Näitä ovat muun muassa:

- kuntalaisaloite.fi
- otakantaa.fi
- nuortenideat.fi

Toimivat sähköiset osallisuuskäytännöt tukevat muuta osallistumista ja helpottavat laajojen joukkojen osallisuutta.

Teemakohtaiset raadit / POP UP -raadit

Lappeenrannassa on toteutettu kansalaisraati eli teemakohtaista raatitoimintaa. Tässä toiminnassa keskeistä on asioiden yhdessä pohtiminen ja aito keskusteleminen. Yhteinen ymmärrys löydetään asioissa, kun siihen käytetään riittävästi aikaa ja tietoa ja kuunnellaan jokaisen mielipidettä. Raadit kootaan vapaaehtoisista lappeenrantalaisista asukkaista. Jäseniä raadissa on yleensä 12–24 henkeä.

Teemakohtaiset raadit tapaavat kolme tai neljä kertaa. Raatilaiset laativat julkilausuman, mikä esitellään kaupungin asiantuntijoille ja päättäjille. Raadin työskentelyn tulokset sitoudutaan ottamaan osaksi asioiden valmistelua. Menetelmä tarjoaa asiantuntijoille ja luottamushenkilöille arvokasta tietoa asukkaiden ajatuksista. Teemakohtaisessa raadissa osallistujat ovat oman arkensa asiantuntijoita.

Lappeenrannassa on pidetty teemakohtainen raati maahanmuuttajien toimesta. Teemakohtainen raati kutsutaan koolle, kun tulee esiin ajankohtainen sopiva aihe.

PÄÄTÖSOSALLISUUS

MITEN VOIN OSALLISTUA ITSEÄNI KOSKEVAN PÄÄTÖKSENTEON VALMISTELUUN?

Osallistuminen ja vaikuttaminen kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon edellyttää, että kaupunki tarjoaa ja käyttää riittävästi erilaisia ja monipuolisia mahdollisuuksia osallistua päätöksenteon valmisteluun ja päätöksentekoon.

UUTTA! Aidon kohtaamisen mahdollistaminen eri-ikäisten kaupunkilaisten, kaupungin asiantuntijoiden ja päättäjien välillä

Lappeenrannan kaupungin tavoitteena on lisätä avointa keskustelua ja vuorovaikutusta kaupunkilaisten ja kaupungin luottamushenkilöiden välillä erilaisten tilaisuuksien ja tapaamisten muodossa. Tavoitteena on myös antaa kaupungin päätöksenteolle kasvot.

Näillä tapaamisilla, tilaisuuksilla, halutaan aikaansaada asukkaiden, kaupungin asiantuntijoiden ja luottamushenkilöiden välistä aiempaa läheisempää vuorovaikutusta. Näin asukas yksin tai osana isompaa ryhmää pääsee vaikuttamaan kaupungin politiikan ja hallinnon sisältöön. Tämä toiminta nähdään täydentävänä edustuksellista demokratiaa ja lisäävän avoimuutta ja luottamusta kaupungin päätöksentekoon ja näin vahvistavan edustuksellista kuntademokratiaa. Välittömän kontaktin uskotaan myös madaltavan asukkaiden kynnystä ottaa myöhemminkin yhteyttä luottamushenkilöihin.

Tapaamiset toimivat käynnissä olevien suunnitelmien kommentoinnin ohella myös kanavana perustella jo tehtyjä ratkaisuja. Parhaassa tapauksessa nämä tapaamiset kasvattavat myös yhteistä ymmärrystä kaupungin ja sen eri osien asioista.

Aloite

Kuntalain mukaan kunnan asukkaalla sekä alueella toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Kirjallisen aloitteen voi tehdä sähköisen aloitesivuston kautta [kuntalaisaloite.fi](https://www.lappeenranta.fi/kuntalaisaloite) tai toimittamalla kirjallisen aloitteen kaupungin kirjaamoon.

Kaikki viralliset aloitteet kirjataan diaariin, jonka jälkeen ne lähetetään valmisteltavaksi toimialoille. Kuntalaki velvoittaa kaupunkia ilmoittamaan aloitteen tekijälle toimenpiteet, joita aloitteen johdosta on tehty. Kunta-aloitetta ei voi tehdä nimettömänä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kaupungin asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Myös palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kaupungin palvelua koskevassa asiassa. Lisäksi neljä prosenttia kaupungin 15 vuotta täyttäneistä asukkaista voi tehdä kaupungille aloitteen kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä.

Kansanäänestys

Kaupunginvaltuusto voi päättää, että kaupungille kuuluvasta asiasta toimitetaan kaupungin alueella neuvoo-antava kansanäänestys. Äänestysoikeus määräytyy samoin kuin äänioikeus kuntavaaleissa. Kansanäänestyksen tulos on neuvoo-antava.

Kaupungin asukkaat voivat tehdä myös aloitteen kunnallisesta kansanäänestyksestä, kun vähintään neljä prosenttia 15 vuotta täyttäneistä kaupungin asukkaista on allekirjoittanut aloitteen. Valtuuston on viipymättä päätettävä, toimitetaanko aloitteessa tarkoitettu kansanäänestys.

Kaupungin vaikuttamistoimielimet

Kaupunginhallitus asettaa vaikuttamistoimielimet. Lappeenrannassa on toiminnassa seuraavat vaikuttamistoimielimet:

- Asukas- ja alueneuvosto
- Nuorisovaltuusto
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto

Toiminnan tarkoitus on osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistaminen eri puolella asuville asukkaille, ikääntyneille, lapsille, nuorille ja toimintarajoitteisille. Kaupunginhallituksen on huolehdittava näiden vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Lappeenrannan Asukas- ja alueneuvosto on perustettu valtuustokauden 2017–2021 alussa ja sen toimintamalli on ainutlaatuinen Suomen kuntakentällä. Neuvosto koostuu kaupungin *Asukkaiden Lappeenranta* -toiminnan piirissä olevien alueraatien puheenjohtajista, lappeenrantalaisista kaupunginvaltuutetuista ja eri toimialojen viranhaltijoista.

Vaikuttamistoimielimet ovat edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Vaikuttamistoimielimillä on mahdollisuus vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja päätöksentekoon. Lappeenrannassa nuorisovaltuustolla on lisäksi puhe- ja läsnäolo-oikeus lautakunnissa sekä myös kaupunginvaltuuston kokouksissa.

Vaikuttamistoimielimillä on myös mahdollisuus vaikuttaa seurantaan merkityksellisissä asioissa lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai toimintarajoitteisten ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Nämä toimielimet otetaan mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kaupungissa.

Muut yhteistyöfoorumit

Muut yhteistyöfoorumit ovat edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Ne eivät ole virallisia toimielimiä, joten niille ei voi siirtää päätösvaltaa. Kaupunginhallitus asettaa keskeiset yhteistyöfoorumit.

Lapsiystävällisenä kaupunkina Lappeenranta haluaa panostaa nuoriin ja lapsiin – tulevaisuuden kaupungin tekijöihin. Lasten parlamentti on toiminut vuodesta 2011. Edustajat siihen valitaan alakouluista. Tavoitteena on, että lapsista ja nuorista kehittyy aktiivisia kansalaisia ja vaikuttajia omassa lähiympäristössään ja yhteiskunnassa. Lasten parlamentin kautta lapsi oppii, miten päätöksenteko tapahtuu ja miten kansalainen voi vaikuttaa asioihin.

Opiskelijat ovat keskeinen ryhmä ja myös heidät halutaan nähdä keskeisenä voimavarana ja heitä halutaan osallistuttaa mukaan kaupungin toimintaan ja kehittämiseen.

Kaupungin viralliset toimielimet

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto edustaa asukkaita kaupungin päätöksenteossa ja käyttää ylintä päätösvaltaa kaupungissa. Kaupunginvaltuusto valitaan neljän vuoden välein kuntavaaleilla. Lappeenrannan kaupunginvaltuustoon äänestetään lain mukaan 51 valtuutettua. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta.

Se päättää muun muassa kaupungin strategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Valtuusto kokoontuu pääasiassa kerran kuukaudessa. Kaupunginvaltuuston kokoukset ovat yleisölle avoimia ja ne videoidaan. Valtuusto asettaa kaupunginhallituksen ja lautakunnat. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus valtuustossa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Se vastaa myös kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginjohtaja toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa johtaessaan viranhaltijana toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallituksen kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Kaupunginhallitus asettaa osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi kaupungin nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston. Lappeenrannassa toimii myös hallituksen asettama asukas- ja alueneuvosto sekä lasten parlamentti.

Lautakunnat

Lautakunnat käyttävät merkittävää päätöksentekovaltaa kaupungin asioissa omilla vastuualueillaan. Lautakuntien kokoukset eivät ole yleisölle avoimia. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lähtökohtaisesti kaikissa lautakunnissa. Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat kaikkien luettavissa verkossa.

Lappeenrannassa toimii:

- Kulttuuri- ja liikuntalautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Kaupunkikehityslautakunta
- Lasten ja nuorten lautakunta
- Lupalautakunta
- Tarkastuslautakunta
- Valtuuston vaalilautakunta

sekä maakunnalliset:

- Etelä-Karjalan jätelautakunta
- Etelä-Karjalan pelastuslautakunta

Lausunto

Lappeenrannan kaupunki pyytää julkisilla kuulutuksilla lausuntoja eri tahoilta niin kaupunkiorganisaation sisällä kuin myös asianosaisilta, joita aina kulloinenkin aihe koskee. Lausunnot otetaan huomioon päätöksenteossa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku on yksi vaikuttamiskeino. Muutoksenhaun kohteena voivat yleensä olla kaupungin viranomaisen lopulliset päätökset. Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskeviin päätöksiin ei voi hakea muutosta.

Hallintopäätökseen haetaan muutosta kuntalain mukaan, ellei erikseen ole säädetty muutoksenhausta hallintovalituksella. Valtuuston päätökseen haetaan suoraan muutosta hallinto-oikeudelle tehtävällä kunnallisvalituksella. Muiden toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiin haetaan ensi vaiheessa muutosta oikaisuvaatimuksella.

Sähköiset kyselyt / paperiset kyselyt

Kaupunki järjestää sähköisiä sekä myös paperisia kyselyitä kartoittaakseen asukkaiden ja muiden toimijoiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa. Niistä tiedotetaan ja ne ovat esillä kaupungin nettisivuilla.

Äänestäminen

Äänestäminen on osallistumista ja vaikuttamista. Kaupungilla on useita edustuksellisia toimielimiä, joiden kautta asukkaan ääni välittyy päätöksentekoon. Kuntavaalit pidetään neljän vuoden välein. Lappeenrantalainen voi äänestää tai asettua itse ehdolle. Kaupunki ja sinne valitut luottamushenkilöt huolehtivat siitä, että asukkaan ääni kuuluu vaalien välilläkin.

TOIMINTAOSALLISUUS

MITEN VOIN OSALLISTUA TOIMINTAAN JA TEHDÄ JOTAIN OMAN YHTEISÖNI HYVÄKSI?

Toimintaosallisuus luo yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta oman elinympäristönsä kanssa. Toimintaosallisuus edellyttää, että kaupunki mahdollistaa ja tukee konkreettisia tapoja osallistua.

Asukastoiminta asukas- ja kyläyhdistyksissä

Lappeenrannassa on aktiivista asukastoimintaa, 33 kaupunginosassa 48:sta (69 %) toimii asukas- tai kyläyhdistys. Yhteystiedot löytyvät kaupungin verkkosivuilta.

Asukas- ja kyläyhdistysten tärkein tehtävä on koota yhteen alueen asukkaita. Asukasyhdistystoiminta on loistava keino tutustua omaan naapurustoonsa paremmin ja alueen hyvä yhteisöllisyys paranee, kun yhdessä suurella joukolla tehdään pientä vapaaehtoista toimintaa oman elinympäristön parantamiseksi. Asukas- ja kyläyhdistykset toimivat äänitorvena kaupungin päättäjien suuntaan alueraatien avustuksella tai itsenäisesti ja voi olla aktiivisesti mukana esimerkiksi alueen liikennesuunnittelussa ja kaavoitus- ja rakentamispäätöksissä.

Asukkaiden omaehtoisen toiminnan tukeminen

Kaupunki tukee asukkaiden omaehtoista toimintaa oman asuinalueen kehittämiseksi ja elävöittämissä. Kaupunki jakaa vuosittain asukas- ja kyläyhdistyksille hakemuksesta yleisavustusta em. toiminnan edistämiseen. Lappeenrannan kaupunki vuokraa tilojaan edulliseen hintaan yhdistysten ja eri toimijoiden sekä asukkaiden käyttöön. Tiloihin voi tutustua ja varauksen tehdä osoitteessa varaamo.lappeenranta.fi

Pop up -toiminta

Kaupunki tukee ja mahdollistaa omilla toimenpiteillään erilaisen Pop up -toiminnan ja tapahtumien toteuttamista. Pop up -toiminnan keskeisenä tavoitteena on kokeilla jotain uutta tapaa tehdä ja toimia.

Pop up -toiminnan kohteita voi olla mikä tahansa toiminta. Lappeenrannassa on viime vuosina ollut asukkaiden pop up -toimintaa kansallisen ravintola- ja siivouspäivän tiimoilta. Kaupunki on omilla toimenpiteillään mahdollistanut helpon osallistumisen em. tapahtumiin.

Talkootoiminta

Talkootoiminta on keskeinen ja asukkaiden piirissä erittäin suosittu toimintaosuuden muoto. Eri puolilla kaupunkia asukkaat ovat ilmaisseet tahtonsa osallistua oman lähiympäristön viihtyvyyden ja toimivuuden kehittämiseen. Kaupunki edistää omilla toimenpiteillään talkootoiminnan järjestämistä esim. toimittamalla tarvikkeita ja tarjoamalla asiantuntemusta talkoona toteutettavien kohteiden suunnitteluun.

Hyviä esimerkkejä eri puolilta kaupunkia ovat Mattilan frisbeegolfradan rakentaminen, Ylämaan leikkipuiston rakentaminen sekä koirapuistojen rakentaminen Lauritsalaan, Kivisalmeen ja Sammonlahteen sekä Mäntylään. Lisäksi on toteutettu useita asukkaiden omatoimisia siivoustalkoita eri puolella kaupunkia.

Tapahtumakumppanuudet

Kaupunki pyrkii edistämään uusien tapahtumien syntymistä ja olemassa olevien kasvua tapahtumakumppanuusmallin avulla. Tapahtumilla halutaan elävöittää kaupunkia ja luoda yhteisöllisyyttä. Kumppanuus voi olla tapahtumakohtaista tai useita tapahtumakokonaisuuksia kattavaa.

Kumppanuussopimukseen perustuva kaupungin tuki tapahtumien tuottajille voi muodostua ensisijaisesti seuraavista elementeistä:

- Asiantuntija-apua tapahtuman järjestämisessä ja verkoston hyödyntämisessä
- Vastaantuloa kaupungin omien alueiden, kuten aukoiden ja tilojen vuokrissa
- Teknisiä palveluita, kuten esiintymislavoja ja äänentoistoa
- Markkinointiapua kaupungin omissa markkinointikanavissa sekä mahdollisesti muissa kanavissa
- Tuki voidaan osoittaa tapauskohtaisen harkinnan mukaan myös rahallisena tukena

Yhteisölliset tapahtumat

Eri puolella Lappeenrantaa asukkaat järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia. Usein järjestäjänä on alueen oma asukas- tai kyläyhdistys tai alueella toimiva alueraati. Nämä yhteisölliset tapahtumat ovat alueen asukkaille ilmaisia ja asukkaat myös itse voivat osallistumisellaan olla luomassa tapahtuman ohjelmaa. Kaupunki edistää omilla toimenpiteillään yhteisöllisten tapahtumien järjestämistä.

Hyvä esimerkkejä ovat kansallisten siivous- ja ravintolapäivien tapahtumat eri puolella kaupunkia, Joutsenon perinteinen joulunavaus, asukas- ja kyläyhdistysten järjestämät kirpputorit ja yhteisölliset tapahtumat esimerkiksi joulun aikaan.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyössä toimitaan jonkin tärkeäksi koetun, yleishyödyllisen asian puolesta. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi muiden ihmisten auttamista tai vaikkapa ympäristön hyväksi toimimista.

Nimensä mukaisesti vapaaehtoistyö on vapaaehtoista eikä siitä makseta palkkaa. Toimintaan tullaan mukaan omasta tahdosta ja vapaaehtoistyön voi myös lopettaa halutessaan. Toimintaan tullaan mukaan tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin. Usein vapaaehtoistoiminnassa kuitenkin oppii tärkeitä taitoja, joita voi myöhemmin hyödyntää työelämässäkin.

Lappeenrannassa monet eri tahot tarjoavat mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan. Kaupunki edistää ja kannustaa omalta osaltaan vapaaehtoistoimintaa. Hyvänä esimerkkinä voidaan mainita SPR Piristäjien toiminta sekä eri toimijoiden yhteistyönä toteutettu vapaaehtoistyö -sivusto, josta voi valita sopivan vapaaehtoistoiminnan. Sivustolla tehtäviä tarjoaa seurakunnat, Eksote ja Lappeenrannan kaupunki useine yhteistyötahoineen. vapaaehtoistyö.fi/lappeenranta

OSALLISUUDEN ORGANISOINTI LAPPEENRANNAN KAUPUNKIORGANISAATIOSSA

Osallisuuden koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa konsernihallinto, mutta toimialoilla on omat osallisuusasiantuntijansa.

Konsernihallinnon ja toimialojen osallisuusasiantuntijat muodostavat kaupungin osallisuustiimin, joka yhteensovittaa koko kaupungin osallisuustoimintaa tämän ohjelman linjauksien mukaisesti sekä informoi osallisuus- ja vuorovaikutusohjelmaa kaupungin henkilöstölle tiedoksi.

Osallisuus on koko kaupunkiorganisaation läpileikkaava toimintamuoto ja sitä toteutetaan koko organisaatiossa.

Lappeenrantaisten oikeudet osallistumiseen ja vaikuttamiseen on lailla määritelty

Asukkaiden osallistumisen ja vaikuttamisen vahva pohja on määritelty Suomen lainsäädännössä:

- Perustuslaki
- Kuntalaki
- Maankäyttö- ja rakennuslaki
- Useat erityislait

Kuntalaki finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150410#Lidp446525312. Kuntalaki on osallistumisen osalta monin osin mahdollistava.

Laissa korostuvat asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet, palvelujen yhteensovittaminen sekä esteettömyys. Palveluista tiedotetaan laajasti ja Lappeenranta järjestäjänä vastaa palveluista asukkailleen.

Kaupungin toimintaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia. Kaupunki tekee strategioihin pohjautuvan palvelulupauksen, mikä on konkreettinen tahdonilmaisu siitä, miten palvelut toteutetaan asukkaiden tarpeet huomioiden. Kaupunginstrategia ottaa huomioon myös osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Kaupunginvaltuustolla on merkittäviä veloitteita osallisuuden turvaamiseksi. Lain mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- Järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja
- Selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa
- Valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin
- Järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun
- Suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa
- Tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua

LAPPEENRANTA

OSALLISUUS- JA VUOROVAIKUTUSOHJELMA 2020